

Forfatter Sólrún Michelsen. Visse steder hælder hendes roman faretruende mod det klichéfyldte, stærkest står de nøgne scene hos den demente moder.

Mindre og mindre mor

ROMAN

Sólrún Michelsen: "På den anden side er marts".

★★★★☆

Færøske Sólrún Michelsens nyoversatte roman "På den anden side er marts" var i 2015 nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris. Men selvom bogen unægtelig har sine kvaliteter, så er det også til at få øje på, hvorfor den ikke løb af med prisen.

I den selvbiografiske roman skildrer Sólrún Michelsen den sidste svære tid med sin mor, som forsvinder mere og mere ind i demensens jerngreb. Sólrún reflekterer selv som en kvinde først i tresserne over det at befinde sig et underligt sted i livet, hvor hun ikke længere er hverken karrierekvinde eller husmor med hjemmeboende børn.

Midt i en frihed, der førhen lovede tid til alt det, hun ikke nåede, kan livet pludselig synes alt for stille, nu hvor freden har sænket sig.

Hun konfronteres med den indsigt, at "den korteste del af vejen er tilbage", og det leder til tanker om livet og døden, om hvad der var vigtigt, og hvad der med tiden blegnede i erindringerne, og om eftermælet, og hvad der er tilbage, når vi er taget herfra.

Sólrún er kone, mor og bedstemor, men bliver nu også sin mors mor. En smertefuld omvendelse, der samtidig er et af de første skridt mod en langvarig afsked med en mor, som har båret hende meget mere end de ni måneder i maven, som der står et sted.

Det er en meget nænsom beretning om at bevare værdigheden, både sin egen og moderens, i disse måneder,

hvor den gamle forsvinder mere og mere ind i sin egen verden og bliver mindre og mindre mor – og mere barn.

Moderskabets dobbelthet mellem en altomfattende, fuldkommen kærlighed til barnet og en menneskelig træthed af praktiske besværligheder og evig selvopofrelse spejles i forholdet mellem den gamle og Sólrún og mellem Sólrún og hendes egne børn og børnebørn.

Det er meget smukke og universelle temaer, der tages op i "På den anden side er marts", men bogen lider under jeg-fortællerens konstante reflekterende slør, der kastes over det meste af fortællingen.

Det hele væves ind i en næsten vegetativ metaforisk tankestrøm blandet med naturbeskrivelser og erindringsglimt, som gør, at man indimellem med skam i livet begynder at kede sig lidt, fordi det simpelthen bliver for vagt og ukonkret i sit formål, hvis det da ikke hælder faretruende mod det klichéfulde.

Allerstærkest står fortællingen i de nøgne, nedpillede scener hos moderen.

Det er befriende, når teksten endelig forlader sit kranie-begrænsede tankespind og finder et holdepunkt i de konkrete, praktiske gøremål og dialogerne med moderen, der veksler mellem nærværende klarhed og fortvivlende åndsfraværelse. Her er til gengæld relevant læsning for alle.

Anne Skov Thomsen
kultur@nordjyske.dk

■ **Sólrún Michelsen:**
"På den anden side er marts"
146 sider, 199 kr., Forlaget Torgard.